

Spolky a riziko zrušení ze strany soudu

Vážené čtenářky, Vážení čtenáři,

v dnešním příspěvku se zaměříme na problematiku spolků.

Spolky jsou mezi námi hojně rozšířeny. Jedná se o formu uskupení (korporaci) užívanou k různorodým činnostem. Běžně například fotbalový spolek, zahrádkářský spolek, horolezecký spolek, spolek přátel rodiny, podnikatelský spolek a mnoho jiných.

Podle ust. § 214 zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný svazek členů a spolčovat se v něm.

Založit spolek lze svépomocí (vodítko nalezneme v ust. § 218 NOZ), s pomocí svých známých, s pomocí advokáta nebo jiného odborníka. Jde o aktivní činnost. Je zde rozhodnutí skupiny lidí o tom, že založí spolek.

Zaměříme se ale na situace, kdy spolky již mnoho let existovaly, a zákon v souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku změnil úpravu. Bez aktivního rozhodnutí spolku. Čistě pasivně a plošně vůči všem dosud existujícím spolkům. Dříve byly spolky označovány jako občanská sdružení podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

Pro existující spolky se s příchodem nového občanského zákoníku mnohé změnilo, ač to některé spolky dosud nezaregistrovaly nebo dostatečně nezohlednily.

K 1. 1. 2014 se sdružení začala označovat jako spolky. Od tohoto okamžiku jsou spolky také dohledatelné ve spolkovém rejstříku. K 1. 1. 2016 byla občanská sdružení

(nově spolky) povinna přizpůsobit své názvy a uvádět slova „spolek“, „zapsaný spolek“ nebo alespoň zkratku „z. s.“

Mnohem důležitější pak je datum 1. 1. 2017, kdy k tomuto dni byly spolky povinny dle ust. § 3014 NOZ:

- přizpůsobit stanovy právní úpravě NOZ,
- zapsat povinné údaje o spolku do spolkového rejstříku,
- zapsat pobočné spolky do spolkového rejstříku, byly-li zřízeny,
- založit dokumenty do sbírky listin (tyto povinnosti zejména podle ust. § 29 a § 72 zákona o veřejných rejstřících).

V praxi se lze setkat s mnoha spolky, které tuto povinnost nezaregistrovaly a stanovy a vnitřní dokumentaci neaktualizovaly, čímž také ani nezapsaly do spolkového rejstříku.

Co v takovém případě hrozí?

Kromě pořádkové pokuty od soudu, nutnosti věnovat čas řešení zanedbaných formalit, tak především zrušení a likvidace spolku autoritativně ze strany soudu.

Není neobvyklé, že rejstříkové soudy při běžné kontrole spolkového rejstříku nebo při jakýchkoliv úkonech ve vztahu ke spolku zjistí nedostatky u konkrétního spolku a přichází na řadu výzva soudu ke zjednání nápravy.

V rámci výzvy soud poučí o nesplněných povinnostech, stanoví lhůtu (běžně 30-60 dnů) a poučí o tom, že nebude-li napraveno, tak soud zapsanou osobu zruší a nařídí její likvidaci.

Dlouho fungující spolek tak riskuje, že své fungování nuceně zakončí pouze z formálních důvodů. Mnohdy se v této soudem dané lhůtě vedoucí spolku rozhodnou věc řešit zrychleně, svépomocí, ve stresu a výsledek nemusí být podle požadavků soudu. Stále hrozí zrušení spolku podle zákona.

Konkrétně je vhodné odpovědět soudu, vyhotovit pozvánku na valnou hromadu, připravit stanovy, realizovat valnou hromadu, zajistit zápisy, prohlášení, zvolit orgány, zajistit případné souhlasy se sídlem, sepsat návrh na zápis do spolkového rejstříku, doložit listiny, potažmo se vzdát práva odvolání. K tomu řádně začít užívat nový název a vše časově vzájemně doladit.

Dle mého názoru není vhodné vyčkávat, zda soud nedostatky spolku objeví a vyzve k nápravě. Správný postup je vše vyhotovit zavčas, byť po zákonné lhůtě, a vyhnout se tak sankcím.

Pokud se spolku podaří vše soudu doložit, tak má vyhráno, rejstříkový soud aktualizuje záznam v rejstříku a většinou neukládá sankci.

V případě, že spolek dostatečně nereaguje, tak soud zahájí řízení o zrušení spolku s likvidací, nařízení likvidace a jmenování opatrovníka. I v této fázi je možné ještě spolek zachránit a zrušení s likvidací odvrátit. Pokud se to spolku podaří, tak soud řízení o zrušení zastaví, je nutno opatrovníkovi uhradit náklady a rejstříkový soud promítne opravený stav spolku do rejstříku.

Riziko zrušení se stále dotýká mnoha spolků, a proto věřím, že například v době letních prázdnin a volnějšího období se alespoň část z nich rozhodne svůj stav napravit.

Mgr. Petr Sopuch, advokát

Phone: 721 738 774
Mail: advokat@aksopuch.cz
Kontakt: Běhounská 20, Brno

ADVOKÁT